

Domáci úkol z 28. února 2013

Definice. Nechť P je komutativní pologrupa, G komutativní grupa a $\eta : P \rightarrow G$ homomorfismus. Grupu G (spolu s homomorfismem η) nazveme Grothendickovou grupou pologrupy P , jestliže pro každou grupu H a každý homomorfismus $\varphi : P \rightarrow H$ existuje právě jeden homomorfismus $\psi : G \rightarrow H$ takový, že $\psi \circ \eta = \varphi$.

Existenci Grothendickovy grupy pro libovolnou komutativní pologrupu dokážeme konstrukcí. Nechť je tedy dána libovolná komutativní pologrupa $(P, +)$. Na kartézském součinu $P \times P$ zavedme relaci \equiv takto:

$$(p, q) \equiv (p', q') \Leftrightarrow \exists t \in P: p + q' + t = p' + q + t.$$

Vcelku snadno se ukáže, že je \equiv relací ekvivalence na P : ihned je vidět, že je to relace reflexivní a symetrická. Pro důkaz tranzitivnosti předpokládejme, že $(p, q) \equiv (p', q')$ a současně $(p', q') \equiv (p'', q'')$. Pak existují $t, t' \in P$ tak, že $p + q' + t = p' + q + t$, $p' + q'' + t' = p'' + q' + t'$. Dohromady $p + q'' + (p' + q' + t + t') = p'' + q + (p' + q' + t + t')$, a tedy $(p, q) \equiv (p'', q'')$. Nechť G je rozklad P podle této ekvivalence, tj. $G := (P \times P) / \equiv$, třídu rozkladu obsahující dvojici $(p, q) \in P \times P$ budeme značit $[p, q] \in G$.

1. Chceme zavést operaci $+$ na G , a to předpisem

$$[p, q] + [r, t] := [p + r, q + t]$$

pro libovolné $p, q, r, t \in P$. Ověřte, že tento předpis definuje korektně operaci na G a že $(G, +)$ tvoří komutativní grupu.

2. Zavedme zobrazení $\eta : P \rightarrow G$ předpisem $\eta(p) = [p + p, p]$ pro každé $p \in P$. Dokažte, že η je homomorfismus pologrup.
3. Nechť $(H, +)$ je grupa (nemusí ani být komutativní) a $\varphi : P \rightarrow H$ je homomorfismus pologrup. Ukažte, že existuje jediný homomorfismus grup $\psi : G \rightarrow H$ splňující $\psi \circ \eta = \varphi$. [Návod: uvědomte si, že pro každé $p, q \in P$ platí $[p, q] = \eta(p) + (-\eta(q))$ v G . Proto jediná možnost, jak definovat ψ splňující $\psi \circ \eta = \varphi$ je $\psi([p, q]) = \varphi(p) + (-\varphi(q))$. Ověřte tedy, že takto definované ψ je homomorfismus grup.]